

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/184/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212219917
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kuchtová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1212219917.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: H. W., G. K., zast. advokátom JUDr. Vojtechom Kubalom, Kolárska 4, Bratislava, proti odporcom: 1/ L. H., G. W.. Z. G. XX, Ž., 2/ H. H., G. Na Ú. XX, G., odporcovia 1/ a 2/ zastúpení JUDr. Stanislavom Jakubčíkom, Kutlíkova 17, Bratislava, 3/ Z. H., G. XXXX J.. S. M., U. F. XXXXX, W., o neplatnosť závetu, na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II zo dňa 24. apríla 2013, č. k. 10C/148/2012-42, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 24. apríla 2013, č. k. 10C/148/2012-42, **p o t v r d z u j e**.

Odporcom sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Zároveň rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku za podaný návrh v sume 92,87 eur navrhovateľke cestou Daňového úradu v Považskej Bystrici po právoplatnosti napadnutého uznesenia.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka sa návrhom podaným na súd prvého stupňa dňa 1. 8. 2012 domáhala voči odporcom určenia neplatnosti závetu zo dňa 29. 4. 2009, spísaného poručiťkou L. H., V. N., J.. XX. X. XXXX, L.. X. X. XXXX. Súd prvého stupňa zo spisu vedeného taktiež na súde prvého stupňa pod sp. zn. 17C/148/2012 zistil, že v rovnaký deň bol podaný aj návrh v právnej veci navrhovateľa: Z. H., J.. XX. X. XXXX, XXXX J.. S., M. U. F. XXXXX, W., zast. advokátom JUDr. Vojtechom Kubalom, Kolárska 4, Bratislava, proti odporcom: 1/ L. H., J.. XX. XX. XXXX, W.. Z. G. XX, Ž., 2/ H. H., J.. XX. X. XXXX, Na Ú. XX I. G., obaja neskôr zastúpení advokátom JUDr. Stanislavom Jakubčíkom, Kutlíkova 17, Bratislava, 3/ H. W., J.. XX. X. XXXX, K., predmetom ktorého je určenie neplatnosti závetu zo dňa 29. 4. 2009 a listiny o vydedení zo dňa 29. 4. 2009 spísaných poručiťkou L. H., J.. O. XX. X. XXXX, L.. O. X. X. XXXX, ako aj určenie, že dôvody vydedenia uvedené v listine o vydedení zo dňa 29. 4. 2009 nie sú dané. Vo veci bolo otvorené pojednávanie dňa 21. 3. 2013, na ktorom boli vypočutí účastníci konania a ich právni zástupcovia a ďalší termín bol stanovený na 10. 9. 2013.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd prvého stupňa s poukazom na ust. § 83, § 103 a § 104 ods. 1 O. s. p. konanie v prejednávanej veci zastavil pre prekážku litispendencie, keďže konanie sp. zn. 17C/148/2012 prebieha medzi totožnými účastníkmi len v opačnom procesnom postavení, v rovnakej veci neplatnosti závetu spísaného dňa 29. 4. 2009 poručiťkou L. H., V. N., L.. O. X. X. XXXX a je založené na rovnakých skutkových okolnostiach.

O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a o vrátení súdneho poplatku navrhovateľke podľa § 11 ods. 1, 4 zákona o súdnych poplatkoch.

Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie navrhovateľka a navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Mala za to, že jej právo domáhať sa neplatnosti závetu nemôže byť závislé od vôle jej brata na takomto rozhodnutí. Nerozporovala tvrdenia súdu prvého stupňa, že jej brat sa návrhom domáha vyslovenia obdobného rozhodnutia vo veci neplatnosti závetu, avšak podotkla, že ona na jeho vedenie sporu nemá zásadný vplyv a nemôže zabrániť tomu, aby brat riešil svoje právo aj inak ako vedením sporu až po právoplatný rozsudok a nemá vplyv ani na jeho procesnú taktiku vo vedení sporu, ktorá môže mať zásadný význam na rozhodnutie. Poznamenala, že vzhľadom na konanie súdu prvého stupňa v predmete veci na návrh jej brata Z. chcela podať návrh na prerušenie konania v prejednávanej veci až do skončenia konania vo veci sp. zn. 17C/148/2012. Navrhovateľka zastávala názor, že v danej veci sa vzhľadom na úplne iné procesné postavenie účastníkov konania nemôže jednať o litispendenciu. Poukázala tiež na skutočnosť, že hoci je predmetom oboch návrhov určenie neplatnosti závetu, rozhodnutie súdu nebude také, že súd určí platnosť závetu, ale také, že návrhu vyhovie, čiastočne vyhovie alebo ho zamietne, pričom k zamietnutiu môže dôjsť aj z dôvodu nezvládnutia dôkazného bremena, resp. z procesných dôvodov.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal odvolanie podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania, preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Podľa § 83 O. s. p. začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie.

Podľa § 104 ods. 1 prvá veta O. s. p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Z cit. ust. § 83 O. s. p. vyplýva, že prekážka prv začatého konania (prekážka litispendencie), bráni tomu, aby na súde či viacerých súdoch prebiehali dve alebo viac konaní v tej istej veci. Prekážka litispendencie je daná, ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Totožnosť predmetu konania znamená totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu či skutkového deja. Je daná vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený, teda ak je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode (Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20. 10. 2011 sp. zn. 5Cdo/280/2010). O prekážku litispendencie pôjde len ak sú podmienky totožnosti účastníkov konania, predmetu konania a skutkových okolností splnené súčasne. V takomto prípade musí súd z úradnej povinnosti podľa § 104 ods. 1 O. s. p. konanie zastaviť. Spravidla súd zastaví konanie o návrhu, ktorý bol podaný neskôr. Rozhodujúcim okamihom pre posúdenie, či pôjde o prekážku litispendencie alebo nie, je okamih začatia konania, t. j. deň, hodina, minúta, kedy bol návrh doručený súdu, resp. deň, kedy bolo vydané uznesenie, podľa ktorého sa konanie začína bez návrhu.

Odvolací súd má za to, že v prejednávanej veci ide o prekážku litispendencie a súd prvého stupňa postupoval správne, keď konanie zastavil podľa § 83 ods. 1 v spojení § 104 ods. 1 O. s. p. Zo spisu vyplýva, že navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu prvého stupňa dňa 1. 8. 2012 domáhala voči odporcom 1/ - 3/ určenia neplatnosti závetu zo dňa 29. 4. 2009, spísaného poručiiteľkou L. H., V. N., J.. XX. X. XXXX, L.. X. X. XXXX, a to z dôvodu podľa § 38 ods. 2 Obč. zák., pretože poručiiteľka v čase spísania závetu nebola spôsobilá na takýto závažný právny úkon. Odvolací súd za účelom posúdenia existencie prekážky litispendencie v danej veci vyžiadal od súdu prvého stupňa návrh podaný vo veci vedenej na súde prvého stupňa pod sp. zn. 17C/148/2012. Z neho odvolací súd zistil, že ten istý nárok (určenie neplatnosti predmetného závetu) okrem iného (domáhal sa tiež určenia neplatnosti listiny o vydedení zo dňa 29. 4. 2009 spísanej poručiiteľkou, alternatívne určenia, že dôvody vydedenia nie sú dané) uplatnil návrhom doručeným súdu prvého stupňa taktiež dňa 1. 8. 2012 odporca 3/, pričom v konaní sp. zn. 17C/148/2012 vystupuje odporca 3/ v postavení navrhovateľa a navrhovateľka a odporcovia 1/ a 2/ v postavení odporcov. Svoj návrh vo vzťahu k neplatnosti závetu taktiež oprel o ust. § 38 ods. 2 Obč. zák. a skutočnosť, že poručiiteľka nebola spôsobilá na spísanie závetu. Z uvedeného je zrejmé, že v prejednávanej veci ako aj v konaní sp. zn. 17C/148/2012 vystupujú tí istí účastníci konania, hoci v odlišnom procesnom postavení, totožný je aj predmet konania (určenie neplatnosti toho istého závetu spísaného poručiiteľkou dňa 29. 4. 2009) i skutkové okolnosti, o ktoré navrhovatelia opierajú svoje návrhy. Z porovnania návrhu navrhovateľky v prejednávanej veci a návrhu odporcu 3/ v procesnom postavení navrhovateľa v konaní vedenom na súde prvého stupňa pod sp. zn. 17C/148/2012 vyplýva,

že tieto sú pokiaľ ide o určenie neplatnosti závetu spísané takmer identicky. V prejednávanej veci a v konaní súdu prvého stupňa sp. zn. 17C/148/2012 teda ide o totožnú vec, pričom konanie sp. zn. 17C/148/2012 predstavuje pre prejednanú vec prekážku litispendencie. Ako bolo uvedené vyššie v prípade prekážky litispendencie súd spravidla zastaví konanie o návrhu, ktorý bol podaný neskôr. V danej veci však oba predmetné návrhy boli podané dňa 1. 8. 2012 o 9.00 hod, a teda podľa podanej pečiatky nie je možné zistiť, ktorý z návrhov bol podaný neskôr. Vzhľadom na stav konania sp. zn. 17C/148/2012 (viď oznámenie súdu prvého stupňa na č. I. 82), v ktorom už bol ustanovený súdny znalec S.. S. E., tento aj vypracoval znalecký posudok a súd prvého stupňa ho zasielal účastníkom konania na vyjadrenie a po obdržaní vyjadrenia bude v tejto veci vytyčený termín pojednávania, účelnejšie a hospodárnejšie sa javí zastavenie konania o prejednávanej veci. Na základe uvedeného má odvolací súd za to, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je vecne správne. Navrhovateľka ani vo svojom odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť iné právne posúdenie veci.

K odvolacej námietke navrhovateľky, že vzhľadom na úplne iné procesné postavenie účastníkov v obidvoch konaniach nemôže ísť o litispendenciu, odvolací súd uvádza, že v zmysle ustálenej judikatúry je totožnosť účastníkov konania daná aj vtedy, ak účastníci v druhom konaní vystupujú v opačnom procesnom postavení (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 10. januára 2013, sp. zn. 3Cdo/290/2012). Uvedenú odvolaciu námietku navrhovateľky preto nemožno považovať za dôvodnú.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p., v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. Odporcom, ktorí mali v odvolacom konaní plný úspech, však náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko im v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo odvolacím senátom prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e príпустné.